

РЕШЕЊА

1. Атмосфера је: **б) ваздушни омотач Земље;**
2. Најзаступљенији гасови атмосфере су: **б) азот и кисеоник;**
3. Најнижи и најгушћи слој атмосфере назива се : **г) тропосфера;**
4. Зато што **Сунце не греје ваздух директно**. Прво се загреје подлога која затим греје ваздух изнад себе.
Зато су температуре ваздуха највише око 14 до 16 часова а не у 12.
5. Слој атмосфере у коме се налази озонски омотач је: **б) стратосфера;**
6. Са порастом надморске висине за **100** м температура опада за **0,6 °C** (1 000 м - 6 °C).
7. **1 ; 4 ; 5 ; 3 ; 2 ;**
1 тропосфера 4 термосфера 5 егзосфера
3 мезосфера 2 стратосфера
8. **2 ; 3 ; 5 ; 6 ; 8 ; 9 ; 10 ;** Климатски елементи су: температура ваздуха, инсолација, ваздушни притисак, падавине, ветрови, влажност ваздуха и облачност.
9. **Време** је тренутно стање климатских елемената изнад неког места. **Клима** је вишегодишњи режим времена (може и вишегодишње стање климатских елемената изнад неког места).
10. **в ; г ; а ; д ; б ; - ;**
 - а) температура ваздуха се мери **термометром**.
 - б) влажност ваздуха се мери **хигрометром**.
 - в) ваздушни притисак се мери **барометром**.
 - г) ветрови (брзина) се мере **анемометром**.
 - д) падавине се мере **кишомером**.**Хелиограф** мери инсолацију тј. дужину сијања Сунца у часовима.
11. **в ; б ; д ; г ; а ;**
 - а) температура се изражава у степенима Целзијуса (°C);
 - б) влажност ваздуха се изражава у процентима (%);
 - в) падавине се изражавају у милиметрима (mm);
 - г) ветар се изражава у метрима у секунди (m/s) или километрима на час (km/h);
 - д) ваздушни притисак се изражава у милибарима (mb);
12. **Т ; Т ; Т ; Т ;**
 - б) Циклони су поља ниског ваздушног притиска. Снижавају температуру и доносе падавине.
Антициклони су поља високог ваздушног притиска и доносе ведро време.
 - г) Ветрови могу бити климатски елемент (када се мери њихова снага) али и климатски фактор
нпр. летњи монсуни у Јужној Азији тотално мењају климу доносећи обилне падавине.
13. **1,2,5 ; 3,8 ; 4,6,7 ;**
1,2,5 – стални ветрови;
3,8 – периодични ветрови;
4,6,7 – локални ветрови;

14. Падавине могу да се формирају у облацима и тада је реч о **високим** падавинама, а могу да се формирају и на земљи а тада је реч о **ниским** падавинама. У прве спадају **киша, град и снег**, а у друге спадају **роса, иње, слана и поледица**. **Магла** је облак на земљи.

15. Временска прогноза је стручно предвиђање времена. Њу састављају: **в) метеоролози**;

а) климатолози – научници који проучавају климу али не израђују дневне временске прогнозе;

б) палеонтолози – научници који проучавају живи свет планете у далекој прошлости;

г) спелеолози – научници који проучавају пећине;

16. Прецртати: у првој реченици реч **расте**, а у другој речи **море** на почетку, и **копно** у средини реченице.

Са удаљавањем од великих водених површина количина падавина **се смањује**.

Копно се брже загрева и хлади, а **море** се спорије загрева и хлади.

17. **1 ; 4 ; 7 ; 8 ;**

За ветрове погледати решење питања број 12 под г.

18. **Н ; Т ; Т ; Н ;**

а) са порастом географске ширине (од екватора ка половима) клима постаје све хладнија;

б) близина океана ублажује климу на копну, па су лета пријатнија а зиме топлије;

в) са порастом надморске висине количина падавина расте а температуре опадају;

г) вегетација чини климу блажом, па је у шумама зими и лети пријатније него на тлу без вегетације;

19. Лежи између северног и јужног повратника – **жарки топлотни појас** (23,5°N - 23,5°S).

Лежи између северног поларника и Северног пола – **северни хладни топлотни појас** (66,5°N - 90°N).

Лежи између јужног повратника и јужног поларника – **јужни умерени топлотни појас** (23,5°S - 66,5°S).

Лежи између северног поларника и повратника – **северни умерени топлотни појас** (66,5°N - 23,5°N).

Лежи између јужног поларника и Јужног пола – **јужни хладни топлотни појас** (66,5°S - 90°S).

20. **3, 5, 8** - жарки топлотни појас

1, 4, 7 - умерени топлотни појас

2, 6, _ - хладни топлотни појас

21. **5 ; 9 ; 7 ; 4 ; 6 ; 2 ; 10 ; 1 ; 3 ; 8 ;**

1.екваторијална клима - увек топло, кише падају сваки дан;

2.тропска клима - летњи кишни и зимски сушни период, температуре високе;

3.монсунска клима - зиме сушне, лета са огромном количином падавина;

4.пустињска клима - веће температурне амплитуде, без влаге и вегетације;

5.суптропска клима - дуга топла лета, благе и кишовите зиме;

6.океанска клима - блажа лета и зиме, кише равномерне читаве године;

7.континентална клима - зиме са мразом, лета спарна, мало падавина;

8.субполарна клима - зиме дуге и снежне, лета кратка и прохладна;

9.поларна клима - стални снег и лед;

10.планинска клима - са порастом висине температуре ниже а падавина је више;

22. **в)** повећавање количине гасова и прашине доводи до смањења температура у атмосфери;

Тачно: повећавање количине гасова и прашине доводи до **повећавања** температура у атмосфери,

тј. доводи до глобалног загревања (ефекат стаклене баште). Када Сунчеви зраци доспеју до земљине

површине, остају „заробљени“ између површине планете и озонског слоја.